

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC442

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T723

datum uitspraak 18/02/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. R.A. Hebly, advocaat te Amersfoort (voorheen bijgestaan door mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven),

te voldoen door:

het Bisdom [plaats]
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 9 december 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 maart 2013 met zaaknummer 2012T723, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 26 april 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 13 maart 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 10 september 2014. Verweerder heeft bij brief van 13 oktober 2013 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Toen verzoeker naar de middelbare school ging, had hij een moeilijke tijd achter der rug. Op negenjarige leeftijd had hij [familielid] zien verongelukken en een jaar later waren ook zijn [twee familieleden] overleden, alsmede een lerares waar verzoeker goed contact mee had. Wijlen [voornamen] [naam] (hierna: [naam]) was als docent [vak] en [vak] verbonden aan de Mavo. [naam] ontfermde zich min of meer over verzoeker, vervulde een soort vaderrol en kwam ook bij verzoeker thuis.

[naam] heeft verzoeker seksueel misbruikt; eerst in de slaapkamer van verzoeker, later in de woning en slaapkamer van [naam].

Het begon ermee dat [naam] met verzoeker meeging naar diens slaapkamer en dat hij gaandeweg verzoekers intieme delen betastte. [naam] ging daarbij steeds een stapje verder en [naam] heeft verzoeker ook (zeker twee tot drie keer) oraal bevredigd.

Op enig moment heeft [naam] voorgesteld bijlessen aan verzoeker te geven bij hem ([naam]) thuis. Ook daar heeft [naam] verzoeker seksueel misbruikt wanneer zijn huishoudster er niet was. Verzoeker kreeg eerst sigaretten en drank aangeboden en werd min of meer dronken gevoerd, waarna hij werd meegenomen naar de slaapkamer van [naam]. Ook daar heeft hij de geslachtsdelen van verzoeker betast en verzoeker oraal bevredigd. Het is ook voorgekomen dat verzoeker [naam] anaal moest bevredigen (penetreren), terwijl [naam] zichzelf aftrok. Ook heeft [naam] de urine van verzoeker gedronken.

Al met al is verzoeker gedurende twee jaren zo'n vijf tot tien keer seksueel misbruikt door [naam], waarbij [naam] zich anaal door verzoeker liet penetreren, [naam] verzoeker oraal bevredigde en hem aan diens intieme delen betastte.

[naam] heeft op grove wijze misbruik gemaakt van de kwetsbaarheid van verzoeker en ook heeft [naam] zijn positie waarin hij min of meer een vaderrol vervulde voor verzoeker misbruikt.

Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik circa veertien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 28 maart 2013 (zaaknummer 2012T723) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder d.d. 26 april 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 13 maart 2014 is namens verzoeker bij brief van 10 september 2014 de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld. Door de gevolgen van het seksueel misbruik heeft verzoeker pas op 17 jarige leeftijd zijn mavo-diploma behaald, terwijl hij goed kon leren en eerst drie jaar Havo heeft gevolgd. Hij is toen begonnen met een opleiding in de [sector] maar door zijn toenemende drank- en drugsgebruik heeft hij dat niet kunnen afmaken. Hij heeft in zijn arbeidzame leven meerdere keren aanspraak moeten maken op werkloosheidsuitkeringen. In [jaartal] is zijn drugsgebruik verergerd: hij raakte toen ook verslaafd aan cocaïne en heroïne. In de daarop volgende jaren heeft verzoeker nauwelijks gewerkt. In [jaartal]-[jaartal] heeft hij wegens een dreigende gevangenisstraf een therapie gevolgd in een GGZ-instelling om van zijn verslaving af te komen. In [jaartal] heeft hij een vast contract gekregen, maar verdiende hij in de jaren daarop volgend onder het minimumloon. In [jaartal] zijn zijn alcoholproblemen verergerd en heeft verzoeker een strafbaar feit begaan (medeplegen van (poging) [misdrijf]), waarvoor hij is veroordeeld. Tijdens zijn detentie is hij voor zijn verslaving behandeld. Vanaf [jaartal] heeft verzoeker weer gewerkt, afgewisseld met (lange) periodes van werkloosheid. In [jaartal] is verzoeker wegens rug en nekklachten uitgevallen voor zijn werk en sindsdien heeft hij niet meer gewerkt.

Er is een causaal verband tussen het seksueel misbruik en verzoekers alcohol- en drugs verslaving. Daardoor heeft hij geen opleiding afgemaakt en heeft hij nauwelijks deelgenomen aan het arbeidzaam leven, hetgeen heeft geleid tot inkomensverlies en pensioenschade.

In de hypothetische situatie zonder seksueel misbruik had verzoeker eerder zijn mavo-opleiding behaald, was er geen sprake geweest van drugs- en alcoholverslaving, had hij de opleiding tot [beroep] afgerond en was tot [jaartal] (toen hij rug- en nekklachten kreeg) werkzaam geweest in de [sector] als [beroep].

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor het maximaal uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 13 oktober 2014 gereageerd en - kort samengevat - te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Duidelijk is dat verzoeker geen gemakkelijk leven heeft gehad. Er is sprake geweest van een als traumatisch ervaren overlijden van zijn [familielid], psychische problemen bij zijn [familielid] en [familielid], pesterijen op school en ook van een eenmalige onzedelijke betasting door een derde persoon, aldus het psychiatrisch rapport d.d. 10 december 2013 van dr. [naam] (psychiater). Het is onder deze omstandigheden niet gemakkelijk om een oordeel te vormen over het aandeel dat het onderhavige seksueel misbruik heeft gehad in het verdere verloop van verzoekers leven.

Desalniettemin is de Compensatiecommissie zonder gerede twijfel van oordeel dat ook het seksueel misbruik een niet geheel uit te vlakken aandeel heeft gehad in met name het ontstaan van de alcohol- en drugsverslaving en in het ten gevolge daarvan weinig stabiele begin van zijn arbeidzaam leven. De Compensatiecommissie baseert zich daarbij onder andere op de brief d.d. 10 december 2013 van dr. [naam]. Hoewel deze brief van vrij recente datum is, kent de Compensatiecommissie waarde toe aan deze brief: de brief is niet opgesteld met het oog op de onderhavige procedure, maar is het gevolg van een opname van verzoeker in de kliniek van [datum] tot en met [datum] en is als specialistenbrief gericht aan een collega-arts. In de brief wordt het seksueel misbruik genoemd, naast andere negatieve factoren in verzoekers vroege jeugd, alsook zijn negatieve houding. In het door verzoeker zelf in [jaartal] opgestelde behandelplan heeft verzoeker (reeds toen) het seksueel misbruik genoteerd als gesprekspunt, hetgeen erop duidt dat dat reeds toen door hem als één van de oorzaken van zijn disfunctioneren werd gezien.

Voorts valt uit opnameformulier, anamnese en onderzoek d.d. [datum] af te leiden dat verzoekers verslaving is ontstaan vanaf zijn [leeftijd], hetgeen samenvalt met de periode dat het seksueel misbruik plaatsvond.

Op grond van al deze omstandigheden is de Compensatiecommissie van oordeel dat zonder gerede twijfel gesproken kan worden van een causaal verband tussen enerzijds het seksueel misbruik en anderzijds het ontstaan van de verslaving, met alle gevolgen van dien, te weten verzoekers onvermogen om met name in het begin van zijn arbeidzaam leven op stabiele wijze in zijn inkomsten te voorzien. Hierdoor is sprake van substantiële vermogensschade. Het causaal verband tussen het seksueel misbruik en het vervolgens jarenlang voortduren van de verslaving acht de Compensatiecommissie niet in voldoende mate komen vast te staan.

Dit betekent dat de vermogensschade die door de verslaving is ontstaan in het begin van zijn leven (vertraagde afronding van zijn schoolopleiding en moeizaam begin van zijn werkend leven) voor vergoeding in aanmerking kan komen, echter slechts gedeeltelijk. Er is immers sprake van een scala aan minder gunstige omstandigheden in de thuissituatie reeds vóórdat sprake was van het onderhavige seksueel misbruik, terwijl de latere arbeidsongeschiktheid voortkomt uit fysieke oorzaken die los staan van het seksueel misbruik (chronische nek- en rugpijn) en er geen aanknopingspunten zijn voor de stelling dat de strafrechtelijke veroordeling en de detentie van verzoeker in [jaartal] toegerekend moeten worden aan het onderhavige seksueel misbruik.

4.7 Alle feiten en omstandigheden in haar oordeel afwegend, komt de Compensatiecommissie tot het advies aan verweerder om binnen categorie 5, een bedrag van €50.000,-- aan verzoeker te betalen, bestaande uit zowel immateriële als materiële schadevergoeding. Verweerder heeft bij wijze van voorschot reeds een bedrag van €12.500,-- aan verzoeker verstrekt, welk bedrag op de voet van artikel 4 van de Compensatieregeling in mindering dient te worden gebracht. Dit betekent dat een te adviseren bedrag van €37.500,-- resteert.

4.8 Verzoeker heeft twee nota's inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Een nota ter hoogte van €2.445,41 heeft betrekking op de door mr. Weller verrichte werkzaamheden, de andere nota ter hoogte van €7.541,69 op de door mr. Hebly verrichte werkzaamheden. Aldus bedragen de totale kosten van rechtsbijstand, inclusief BTW, € 9.987,10.

Ingevolge art. 22 van de Compensatieregeling komen in alle gevallen van een definitieve indeling in categorie 5 de redelijke kosten van rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking tot een maximum van 15% van de toe te wijzen compensatie. Derhalve kan de vergoeding van deze schadepost in deze zaak maximaal €7.500,--, inclusief kantoorkosten en B.T.W. bedragen.

De Compensatiecommissie is van oordeel dat de nota van mr. Hebly voor matiging in aanmerking komt. Zonder een nadere toelichting die ontbreekt, kunnen kosten die toegerekend kunnen worden aan het halverwege wisselen van advocaat redelijkerwijze niet voor rekening van verweerder gebracht worden. Daar komt bij dat de op de specificatie van de nota van mr. Hebly voorkomende posten "dossier maken", "studie dossier" en de tegen het volle uurtarief in rekening gebrachte reistijd, niet danwel slechts tegen een gematigd tarief voor vergoeding in aanmerking komen.

Om deze redenen zal de Compensatiecommissie de te vergoeden kosten voor rechtsbijstand matigen, in die zin dat de factuur van mr. Hebly wordt vergoed tot een bedrag van €5.054,59 inclusief kantoorkosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €37.500,-- (€50.000,-- verminderd met het bij wijze van voorschot reeds betaalde bedrag van €12.500,--) te betalen , alsmede
- aan de mr. Weller ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €2.445,41 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen,
- aan mr. Hebly ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van (€7.500,-- minus € 2.445,41 =) €5.054,59 inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. J.M. van de L., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 18/02/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter